

**BHAKTA KAVI NARSINH MEHTA
UNIVERSITY, JUNAGADH**

Choice Based Credit System Course

(CBCS)

June-2020

Semester-5 & 6

Sociology (UG)

Semester - V

Paper No	Title of Paper	Credit	Internal Marks	External Marks	Total Marks
11 (Core)	સમાજશાસ્ત્રીયવિચારધારા - ૧	3	30	70	100
12 (Core)	સામાજિકસંશોધનપદ્ધતિઓ - ૧	3	30	70	100
13 (Core)	સ્ત્રીઓઅનેસમાજ	3	30	70	100
14 (Core-Optional)	સ્વચ્છતાનુંસમાજશાસ્ત્ર	3	30	70	100
14 (Elective)	ઉદ્યોગઅનેસમાજ	3	30	70	100
15 (Elective)	ગુનાનુંસમાજશાસ્ત્ર	3	30	70	100
15	આધુનિકભારતમાંસામાજિકપરિવર્તન	3	30	70	100
16	વસ્તીઅનેસમાજ	3	30	70	100

<p>ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી , જૂનાગઢ યોઈસ બેઈઝ ક્રેડિટ સિસ્ટમ આધારિત કોર્ષ જુન -2020 થી અમલમાં સેમેસ્ટર- 5 પેપરનું નામ : સમાજશાસ્ત્રીય વિચારધારા -૧</p>		
<p>પેપર નંબર: ...૧૧... (મુખ્ય) પેપરનું નામ: સમાજશાસ્ત્રીય વિચારધારા – ૧ ક્રેડિટ – ૩</p>		
<p>હેતુઓ : (1) સમાજશાસ્ત્રીય પ્રશિષ્ટ વિચારધારા અંગે પાયાની માહિતી મેળવવી (2) સમાજશાસ્ત્રીય વિચારકોનો પરિચય મેળવવો (3) પ્રશિષ્ટ સમાજશાસ્ત્રીય ચિંતકોનાં સિધ્ધાંતો અંગે સમજ મેળવવી</p>		
યુનિટ	વિષય	પદ્ધતિ
યુનિટ- ૧	<p>સામાજિક અને સમાજશાસ્ત્રીય વિચારો (1) સામાજિક વિચાર નો અર્થ. (2) સામાજિક વિચાર ની કોટીઓ. (3) સામાજિક વિચાર નાં લક્ષણો. (4)સમાજશાસ્ત્રીય વિચારોઅર્થ અને લક્ષણો. (5) સામાજિક અને સમાજશાસ્ત્રીય વિચારો ની તુલના</p>	<p>વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુલ્લયર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા</p>
યુનિટ- ૨	<p>ઓગસ્ટ કોમ્ન્ટ (1)પ્રત્યક્ષવાદ (2)ત્રણ સ્તરનો નિયમ - ધાર્મિક સ્તર - આધિભૌતિક સ્તર - પ્રત્યક્ષ સ્તર</p>	<p>વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુલ્લયર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા</p>
યુનિટ- ૩	<p>કાર્લ માર્ક્સ (1)વાસ્તવિકતાનો દ્રવવાદી ખ્યાલ. (2) ઇતિહાસનો ભૌતિકવાદી ખ્યાલ. (3)વર્ગ સંઘર્ષનો સિધ્ધાંત.</p>	<p>વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુલ્લયર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા</p>
યુનિટ- ૪	<p>ઈમાઈલ દુબિમ (1)સામાજિક તથ્યનો ખ્યાલ. (2) શ્રમવિભાજન અને સામાજિક એકતા.</p>	<p>વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુલ્લયર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા</p>

	-श्रमविभाजन नो सिध्दांत. -सामाजिक ऐकता नो सिध्दांत. (3)आपघात.	
--	---	--

संदर्भ ग्रंथ:

- (1) Wallace and wolf: contemporary sociological theory.
- (2) Loomis & Loomis: modern sociological theory and social structure.
- (3) Morton R. K.: social theory and social structure.
- (4) Bottomer T.B.: sociology
- (5) Yogender Singh: Indian sociology.
- (6) Sheet tima: sociological theory.
- (7) Koenig Samuel: sociology.
- (8) Ronald Fletcher: the making of sociology.
- (9)Marriondale: nature and type of sociological theory.

Bhakta Kavi Narsinh Mehta University, Junagadh

Choice Based Credit System Course (CBCS)

June-2020

Semester-5

Paper Name : Sociological Theories- 1

Paper No: ...11 (Core)

PaperName: Sociological Theories – 1

Credit – 3

Objective

- 1) To get information about the classical sociological theories.
- 2) To be introduced about sociological thinkers.
- 3) To get understanding about the various theories of classical sociological thinkers.

Unit	Subject	Method
Unit : 1	Social and Sociological Thoughts (1) Meaning of social thoughts. (2) Steps of social thoughts. (3) Characteristics of social thoughts. (4) Meaning of sociological thoughts and its Characteristics. (5) Comparison between sociological thoughts.	Lecture Use of Audioi- visual Means Book reviews
Unit : 2	August Compte (1) Positivism (2) Law of three stages. - Religious Stage -Metaphysical Stage -Positive Stage	Lecture Use of Audioi- visual Means Book reviews
Unit : 3	Karl Marx (1) The dialectical concept of reality. (2) The materialistic concept of history. (3) Theory of Class Conflict.	Lecture Use of Audioi- visual Means Book reviews
Unit : 4	Emile Durkheim (1) Concept of social fact. (2) Division of labour and social solidarity. - Theory of division labour. - Theory of social solidarity. (3) Suicide.	Lecture Use of Audioi- visual Means Book reviews

Reference Book:

- (1) Wallace and Wolf: contemporary sociological theory.
- (2) Loomis & Loomis: modern sociological theory and social structure.
- (3) Morton R. K.: social theory and social structure.
- (4) Bottomer T.B.: sociology
- (5) Yogender Singh: Indian sociology.
- (6) Sheet tima: sociological theory.
- (7) Koenig Samuel: sociology.
- (8) Ronald Fletcher: the making of sociology.
- (9) Marriondale: nature and type of sociological theory.

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ ચોઈસ બેઈઝ ક્રેડિટ સિસ્ટમ આધારિત કોર્ષ જૂન -2020 થી અમલમાં સેમેસ્ટર- 5 પેપરનું નામ : સામાજિક સંશોધન પદ્ધતિઓ-૧		
પેપર નંબર: ...૧૨... (મુખ્ય) પેપરનું નામ: સામાજિક સંશોધન પદ્ધતિઓ - ૧ ક્રેડિટ - ૩		
હેતુઓ : (1) સામાજિક સંશોધન અંગે પાયાને સમજ મેળવવી (2) સામાજિક સંશોધનનું કાર્યક્ષેત્ર અને ઉપયોગીતા અંગે વિદ્યાર્થીઓને માહિતગાર કરવા. (3) સંશોધનનાં વિભિન્ન પ્રકારો અંગે વિદ્યાર્થીઓને સમજ આપવી.		
યુનિટ	વિષય	પદ્ધતિ
યુનિટ- ૧	સામાજિક સંશોધન નો અર્થ અને સોપાનો. (1)સામાજિક સંશોધન નો અર્થ. (2) વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ નાં લક્ષણો. (3) વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિનાં તત્વો (4) સામાજિક સંશોધન નાં મુખ્ય સોપાનો.	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદાયર્યા પુસ્તક સમીક્ષા
યુનિટ- ૨	સામાજિક સંશોધન નું કાર્યક્ષેત્ર અને મહત્વ. (1)સામાજિક સંશોધન નું કાર્યક્ષેત્ર. (2)સામાજિક સંશોધન નું મહત્વ. (3)ભારત માં સામાજિક સંશોધન નાં ઉપયોગો.	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદાયર્યા પુસ્તક સમીક્ષા
યુનિટ- ૩	ખ્યાલ અને ઉપકલ્પના (1)ખ્યાલ નોઅર્થ. (2)ખ્યાલ નાં લક્ષણો. (3)ખ્યાલ નાં કાર્યો. (4)ઉપકલ્પના નો અર્થ (5)ઉપકલ્પના લક્ષણો. (6)ઉપકલ્પના સ્ત્રોતો (7)ઉપકલ્પના કાર્યો. (8)ઉપકલ્પના ઘડતર નાં માર્ગદર્શક નિયમો.	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદાયર્યા પુસ્તક સમીક્ષા
યુનિટ- ૪	સંશોધન નાં પ્રકાર (1)શુદ્ધ અને વ્યવહારલક્ષી સંસોધનો. (2)ઐતિહાસીક સંસોધન. (3)અનુભવજન્ય સંસોધન (4)આરંભિક સંસોધન. (5)વર્ણનાત્મક સંસોધન (6)ખુલાસાત્મક સંસોધન. (7)પ્રયોગાત્મક સંસોધન.	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમુદાયર્યા પુસ્તક સમીક્ષા

Reference Book:

- (1) Pavline v. young: scientific social surveys and research.
- (2) Arvin Kumar: research methodology ion social science.
- (3) આહુજારામ: સામાજિકસર્વેક્ષણઁવંઅનુસંધાન.
- (4) શર્માવિરેન્દ્રપ્રકાશ: સામાજિકઅનુસંધાનકેતર્કઁવંપધ્ધતિયા.
- (5)એમ. એન. દેસાઈ: સામાજિકસંશોધનપધ્ધતિઓ.
- (6)ડો.શાહવી.પી. સંશોધનઅહેવાલલેખન.
- (7) એમ. એન. દેસાઈ: સામાજિકસંશોધનપધ્ધતિઓ.

Bhakta Kavi Narsinh Mehta University, Junagadh

Choice Based Credit System Course (CBCS)

June-2018

Semester-5

Paper Name : Social Research Methods- 1

Paper No: ...12 (Core)

PaperName: Social Research Methods – 1

Credit – 3

Objective

- 1) To get basic information about the social research
- 2) To inform students about the field of social research and its importance.
- 3) To make understand students about the various types of research.

Unit	Subject	Method
Unit : 1	Social Research and steps. (1) Meaning of social research. (2) Characteristics of Scientific Method. (3) Elements of Scientific Methods (4) Major steps of social research.	Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews
Unit : 2	Scope & Importance (1) Scope of social research. (2) Importance of social research. (3) Uses of social research in India.	Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews
Unit : 3	Concept and Hypothesis (1) Meaning of concept. (2) Characteristics of concept. (3) Function of concept. (4) Meaning of hypothesis. (5) Characteristics of hypothesis. (6) Source of hypothesis. (7) Function of hypothesis. (8) Guiding rules for creating hypothesis.	Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews
Unit : 4	Types of Research (1) Pure and applied research. (2) Historical research. (3) Empirical research. (4) Exploratory research. (5) Descriptive research. (6) Explanatory research. (7) Experimental research.	Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews

Reference Book:

- (1) Pavline v. young: scientific social surveys and research.
- (2) Arvin Kumar: research methodology ion social science.
- (3) आलुअराम: सामाजिकसर्वेक्षणऐवंअनुसंधान.
- (4) शर्माविरेन्द्रप्रकाश: सामाजिकअनुसंधानकेतर्कऐवंपध्धतिया.
- (5) अम. अम. डेसार्थ: सामाजिकसंशोधनपध्धतियो.
- (6) डी.शालवी.पी. संशोधनअलेवाललेभन.
- (7) अम. अम. डेसार्थ: सामाजिकसंशोधनपध्धतियो.

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જૂનાગઢ
ચોઈસ બેઈઝ ક્રેડિટ સિસ્ટમ આધારિત કોર્ષ
જૂન -2020 થી અમલમાં

સેમેસ્ટર- 5

પેપરનું નામ: સ્ત્રીઓ અને સમાજ”

પેપર નંબર : ૧૩ (મુખ્ય)
પેપરનું નામ : સ્ત્રીઓ અને સમાજ
ક્રેડીટ : ૩

હેતુઓ :

- સ્ત્રીઓની સ્થિતિ વિષે સમજણ મેળવવી
- કામ કરતી સ્ત્રીઓની આર્થિક સમસ્યાઓને જાણવી
- સ્ત્રીઓની સમસ્યાઓના સર્વસામાન્ય કારણો તપાસવા
- સ્ત્રીઓની સમસ્યા નિવારણના ઉપાયો તપાસવા

યુનિટ	વિષય	પદ્ધતિ
યુનિટ – ૧	સ્ત્રીઓ માટેની કાનૂની જોગવાઈઓ ૧) સ્ત્રીઓના મળેલા કાનૂની અધિકારો. ૨) સ્ત્રીઓ માટેની કાનૂની જોગવાઈઓના અમલમાં નડતાં અવરોધો.	* વ્યાખ્યાન * દ્રશ્ય, શ્રાવ્ય માધ્યમોનો ઉપયોગ * સમૂહ ચર્ચા * પુસ્તક સમીક્ષા
યુનિટ – ૨	કામ કરતી સ્ત્રીઓની આર્થિક સમસ્યા : [૧] સ્ત્રીની બેવડી ભૂમિકાની સમસ્યા ૧) સ્ત્રીની બેવડી ભૂમિકા એટલે શું? ૨) સ્ત્રીની વ્યાવસાયિક ભૂમિકા વિકસાવતા પરિબળો. ૩) બેવડી ભૂમિકા દ્વારા સ્ત્રીને માટે સર્જેલું ભૂમિકા સંઘર્ષનું સંકટ. ૪) સ્ત્રીની બેવડી ભૂમિકાની અસરો. [૨] સ્ત્રીઓ અને વિકાસ ૧) વિકાસમાં સ્ત્રીઓનો ફાળો. ૨) સ્ત્રી વિકાસના કાર્યક્રમો.	* વ્યાખ્યાન * દ્રશ્ય, શ્રાવ્ય માધ્યમોનો ઉપયોગ * સમૂહ ચર્ચા * પુસ્તક સમીક્ષા
યુનિટ – ૩	સ્ત્રીઓની આરોગ્ય અને શૈક્ષણિક સમસ્યાઓ ૧) સ્ત્રીઓની આરોગ્ય સંબંધી સમસ્યાઓ. ○ સ્ત્રીઓની આરોગ્ય સંબંધી સમસ્યાઓના કારણો. ૨) સ્ત્રીઓની શૈક્ષણિક સમસ્યાઓ. ○ સ્ત્રીઓની શૈક્ષણિક સમસ્યાઓના કારણો. ○ સ્ત્રીઓની શૈક્ષણિક સમસ્યાઓની અસરો.	* વ્યાખ્યાન * દ્રશ્ય, શ્રાવ્ય માધ્યમોનો ઉપયોગ * સમૂહ ચર્ચા * પુસ્તક સમીક્ષા
યુનિટ – ૪	ભારતમાં સ્ત્રીઓની સમકાલીન સમસ્યાઓ અને સ્ત્રીઓની સમસ્યાઓનું નિવારણ. ૧) સ્ત્રીઓની સમકાલીન સમસ્યાઓ ○ સ્ત્રીઓની સમકાલીન સમસ્યાઓ ○ ભૂણહત્યા ○ સ્ત્રીઓની આત્મહત્યા ○ સ્ત્રીઓની જાતીય સતામણી ૨) સ્ત્રીઓની સમસ્યાઓના નિવારણના ઉપાયો	* વ્યાખ્યાન * દ્રશ્ય, શ્રાવ્ય માધ્યમોનો ઉપયોગ * સમૂહ ચર્ચા * પુસ્તક સમીક્ષા

	☐ કાનૂની પગલાં ☐ સ્ત્રી શિક્ષણના વિકાસના કાર્યક્રમો ☐ સ્ત્રીઓના આર્થિક વિકાસ સંબંધિત કાર્યક્રમો ☐ સ્ત્રી સ્વાસ્થ્ય સેવાના કાર્યક્રમો.	
--	--	--

સંદર્ભ ગ્રંથો:

- (1) સ્ત્રીઓ અને સમાજ – એ. જી. શાહ અને જી. કે. દવે અનાડા પ્રકાશન (૨૦૦૩)
- (2) ડૉ. નીરાદેસાઈ : ભારતીયસમાજમાંસ્ત્રીજીવન (૧૯૬૭)
- (3) A SuryKumari (Ed.) : Women’s Studies, An Emerging Academic Discipline (1993)
- (4) Ashok Kumar and Harish : Women Power, Status of Women in India (1991)
- (5) Dr. Neera Desai (Ed.) : A Decade of Women’s Movement in India (1998)
- (6) Government of India : Women in India (1985)
- (7) Kala Rani : Role Conflict in Working Women (1976)
- (8) NajmaHaptulla (Ed.) : Reforms of Women (1976)
- (9) Nanda B.R. (Ed.) : Indian Women from Pradah to Modernity (1976)
- (10) Promilla Kumar : The Changing Status of the Working Women in India (1973)
- (11) Shashi Jain : Status and Role Perception of Middle Class Women (1988)
- (12) SushmaSinghal : Development of Education Occupation and Employment of Women in India (1995)
- (13) Y. RajendraRaju : Rele of Women in India’s Freedom Struggle (1994)
- (14) YWCA of India : The Educated Women in Indian Society (1971)

Bhakta Kavi Narsinh Mehta University, Junagadh

Choice Based Credit System Course (CBCS)

June-2020

Semester-5

Paper Name : Women and Society

Paper No: ...13 (Core)

Paper Name: Women and Society

Credit – 3

Objectives:

- Understanding the Status of Women
- Knowing of Financial Problems of Working Women
- Check out the Common causes of Women's Problems
- Check out Women's Problem solving Remedies.

Unit	Subject	Method
Unit – I	Legal Provisions for Women <ul style="list-style-type: none">- Legal Rights meted out to Women- Obstacles to the legal Provisions for Women	Lecture Use of Audio-visual Means Book reviews
Unit – II	Economic Problems of working Women <ul style="list-style-type: none">(1) Women's double Role Problem<ol style="list-style-type: none">1. What is the double Role of a Woman?2. Factors that Develop a Woman's Professional Role3. The Roles of the Struggle for the Woman in a double Role4. Effects of double Role of Woman(2) Women and Development<ol style="list-style-type: none">1. Women's Contribution in Development2. Woman Development Programs	Lecture Use of Audio-visual Means Book reviews
Unit – III	Women's Health and Educational Problems <ul style="list-style-type: none">(1) Women's Health Related Problems<ul style="list-style-type: none">• Reasons of Health Problems in Women(2) Women's Education Related Problems<ul style="list-style-type: none">• Reasons of Educational Problems in Women• Effects of Educational Problems in Women	Lecture Use of Audio-visual Means Book reviews
Unit – IV	Contemporary Problems and Prevention of Women in India <ul style="list-style-type: none">(1) Contemporary Problems of Women<ul style="list-style-type: none">• Woman Feticide• Women's Suicide• Sexual Harassment of Women(2) Remedies for Prevention of Women's Problem<ul style="list-style-type: none">• Legal Action• Woman Education Development Programs• Applications related to Women's Economic Development• Woman Health Service Programs	Lecture Use of Audio-visual Means Book reviews

સંદર્ભ ગ્રંથો:

- (15) સ્ત્રીઓ અને સમાજ – એ. જી. શાહ અને જી. કે. દવે અનાડા પ્રકાશન (૨૦૦૩)
- (16) ડૉ. નીરાદેસાઈ : ભારતીયસમાજમાંસ્ત્રીજીવન (૧૯૬૭)
- (17) A SuryKumari (Ed.) : Women's Studies, An Emerging Academic Discipline (1993)
- (18) Ashok Kumar and Harish : Women Power, Status of Women in India (1991)
- (19) Dr. Neera Desai (Ed.) : A Decade of Women's Movement in India (1998)
- (20) Government of India : Women in India (1985)
- (21) Kala Rani : Role Conflict in Working Women (1976)
- (22) NajmaHaptulla (Ed.) : Reforms of Women (1976)
- (23) Nanda B.R. (Ed.) : Indian Women from Pradah to Modernity (1976)
- (24) Promilla Kumar : The Changing Status of the Working Women in India (1973)
- (25) Shashi Jain : Status and Role Perception of Middle Class Women (1988)
- (26) SushmaSinghal : Development of Education Occupation and Employment of Women in India (1995)
- (27) Y. RajendraRaju : Rele of Women in India's Freedom Struggle (1994)
- (28) YWCA of India : The Educated Women in Indian Society (1971)

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી , જૂનાગઢ
ચોઈસ બેઈઝ ક્રેડિટ સિસ્ટમ આધારિત કોર્ષ
જુન -2020 થી અમલમાં
સેમેસ્ટર- 5
પેપરનું નામ: “ સ્વચ્છતાનુંસમાજશાસ્ત્ર “

પેપરનંબર : ૧૪ (મુખ્યવૈકલ્પિક)
પેપરનુંનામ : સ્વચ્છતાનુંસમાજશાસ્ત્ર (વૈકલ્પિકપેપર)
ક્રેડીટ : ૩

હેતુઓ :
 સ્વચ્છતાનીજાણકારીમેળવવી
 સ્વચ્છતાઅનેસમાજનાસંબંધનીજાણકારીમેળવવી
 સ્વચ્છતાઅનેપરિપ્રેક્ષ્ય – અભીમુખતાનીજાણકારીમેળવવી
 સ્વચ્છતાઅનેઆરોગ્યનીજાણકારીમેળવવી

યુનિટ	વિષય	પદ્ધતિ
યુનિટ - ૧	સ્વચ્છતાનાસમાજશાસ્ત્રનોપરિચય : ૧) સ્વચ્છતાનોપરિચય. ૨) સ્વચ્છતાનોઅર્થ. ૩) સ્વચ્છતાનુંકાર્યક્ષેત્ર. ૪) સ્વચ્છતાનીઉપયોગીતા.	* વ્યાખ્યાન * દ્રશ્ય, શ્રાવ્યમાધ્યમોનોઉપયોગ * સમૂહચર્ચા * પુસ્તકસમીક્ષા
યુનિટ -૨	વિભાગ – ૧ : સ્વચ્છતાનોપરિપ્રેક્ષ્યઅનેઅભિમુખતા ૧) સ્વચ્છતાનાપરીપ્રેક્ષ્યનોઅર્થ. ૨) સ્વચ્છતાનાઅભિગમોઅનેપરીપ્રેક્ષ્યો. [૧] સ્વચ્છતાઅંગેનોસંસ્કૃતિકઅભિગમ ☐ કલાસાથેસ્વચ્છતાનીઅભિમુખતા ☐ સાહિત્યઅનેસ્વચ્છતાનીઅભિમુખતા ☐ લોકજીવનઅનેસ્વચ્છતાનીઅભિમુખતા ☐ ધાર્મિકઉત્સવોસાથેસ્વચ્છતાનીઅભિમુખતા [૨] સુધારાવાદીઅભિગમ ☐ આધુનિકવિચારસરણીઅનેસ્વચ્છતા ☐ સંચારમાધ્યમોઅનેસ્વચ્છતા ☐ આરોગ્યવિષયકજાગૃતિઅનેસ્વચ્છતા ☐ જીવનધોરણઅનેસ્વચ્છતા ☐ આદર્શવાદીવિચારસરણીઅનેસ્વચ્છતા ☐ સ્ત્રીજીવનશૈલીઅનેસ્વચ્છતા ☐ રહેઠાણઅનેસ્વચ્છતા [૩] સ્વચ્છતાઅંગેનાનવાઉભરતાપરિપ્રેક્ષ્યઅનેઅભિમુખતા ☐ પ્રસ્તાવના ☐ રસોડુંઅનેસ્વચ્છતા ☐ હેલ્થઅનેસ્વચ્છતા ☐ ટ્રાવેલ્સઅનેસ્વચ્છતા ☐ પાણીઅનેસ્વચ્છતા	* વ્યાખ્યાન * દ્રશ્ય, શ્રાવ્યમાધ્યમોનોઉપયોગ * સમૂહચર્ચા * પુસ્તકસમીક્ષા

	<ul style="list-style-type: none"> ○ ક્લીન અને ગ્રીન લાઈફ અને સ્વચ્છતા ○ દલિત જાગૃતિ અને સ્વચ્છતા ○ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર અને સ્વચ્છતા ○ સરકારી નીતિઓ, કાયદાઓ અને સ્વચ્છતા ○ પર્યાવરણ બચાવો અને સ્વચ્છતા ○ માનવ અધિકારો અને સ્વચ્છતા ○ પ્રાયવસી, સેફ્ટી અને સ્વચ્છતા <p>વિભાગ - ૨ : સ્વચ્છતા અને સામાજિક સંસ્થાઓ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ સ્વચ્છતા અને જ્ઞાતિ સંસ્થા ○ સ્વચ્છતા અને કુટુંબ સંસ્થા ○ સ્વચ્છતા અને ગ્રામીણ સમુદાય 	
યુનિટ -૩	<p>સ્વચ્છતા અને પર્યાવરણ :</p> <ol style="list-style-type: none"> ૧) સ્વચ્છતા અને પર્યાવરણ સાથે સંબંધની અસરો ૨) સ્વચ્છતા અને જાહેર આરોગ્ય ૩) સ્વચ્છતા અને કાયમી વિકાસ. 	<ul style="list-style-type: none"> * વ્યાખ્યાન * દ્રશ્ય, શ્રાવ્ય માધ્યમોનો ઉપયોગ * સમૂહ ચર્ચા * પુસ્તક સમીક્ષા
યુનિટ -૪	<p>વિભાગ - ૧ :</p> <p>સ્વચ્છતા સંબંધી યોજનાઓ :</p> <ol style="list-style-type: none"> ૧) સ્વચ્છતા સંબંધી ભારતની નીતિ - યોજનાઓ - કાર્યક્રમો. ૨) ગ્રામનગરોમાં સ્વચ્છતાનાં કાર્યક્રમોનું અવલોકન ૩) સ્વચ્છતા અંગે નવા ઉભરતા જનજાગૃતિ પરિપ્રેક્ષ્ય <p>વિભાગ - ૨ :</p> <p>ભારતમાં સ્વચ્છતા આંદોલનો :</p> <ol style="list-style-type: none"> ૧) ભારતમાં સ્વચ્છતા આંદોલનની ઐતિહાસિક પૃષ્ઠભૂમિ ૨) સુલભ આંદોલન - ડો. બી. ન્દેશ્વર પાઠકના સ્વચ્છતા અંગેના કાર્યો. ૩) શૌચાલય - સ્વચ્છતા એક સામાજિક પરિવર્તન તરીકે ૪) સ્વચ્છતા એક વૈશ્વિક રણતરીકે. 	<ul style="list-style-type: none"> * વ્યાખ્યાન * દ્રશ્ય, શ્રાવ્ય માધ્યમોનો ઉપયોગ * સમૂહ ચર્ચા * પુસ્તક સમીક્ષા

સંદર્ભ ગ્રંથ:

- (1) ચકલે ક. એમ. ચોથી આવૃત્તિ (૨૦૦૨), હેલ્થ વર્કર કે લિયે પાઠ્ય પુસ્તક (પ્રથમ – ૨૦૦૩) એન. આર. બ્રધર્સ, ઈન્દોર.
- (2) ચાકલેએ કામ (૨૨૦૨), હેલ્થ વર્કર કે લિયે પાઠ્ય પુસ્તક, એન. આર. બ્રધર્સ, ઈન્દોર.
- (3) ઓમબેટ ગેલ (૨૦૦૬) દલિત ઓર પ્રજાતાંત્રિક કન્તીકાંતિ, રાહત પબ્લીકેશન, જયપુર
- (4) પરીખ સૂર્યકાંત, શૌચાલય (પરિચય પુસ્તિકા)
- (5) સુલભ સ્વચ્છતા આંદોલન, સુલભ ઈન્ટરનેશનલ સૌરભ સર્વિસ ઓર્ગેનાઈઝેશન
- (6) સાંવલિયા (૨૦૦૫), પર્યાવરણ સાથી, અમદાવાદ
- (7) શર્મા રામશરણ. પલલા સંસ્કરણ (૧૯૯૨) શુદ્ધોકા પ્રાચીન ઈતિહાસ, રમ્કમળ પ્રકાશન, નવી દિલ્હી.
- (8) પટેલ અર્જુન (૨૨૦૫), ગુજરાતમાં દલિત અસ્મિતા, સેન્ટર ફોર સોશિયલ સ્ટડીઝ, સુરત
- (9) મેકવાન માર્ટીન, ૨૦૦૦ વિશ્વભરમાં છવાયેલો દલિતોનો અવાજ, પરિવર્તન ટ્રસ્ટ, વડોદરા
- (10) સ્વામી સચ્ચિદાનંદ, ૧૯૮૮, અધોગતીનું મૂળ વર્ણ વ્યવસ્થા, ગુર્જર પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (11) ગાંધીજી, પહેલી આવૃત્તિ (૨૦૦૦), વર્ણવ્યવસ્થા, જીવણજી ડાયાભાઈ દેસાઈ, નવજીવન મુદ્રાલય, અમદાવાદ

Bhakta Kavi Narsinh Mehta University, Junagadh

Choice Based Credit System Course (CBCS)

June-2020

Semester-5

Paper Name : Sociology of Sanitation

Paper No: ...14 (Core Objective)

PaperName: Sociology of Sanitation

Credit – 3

Objectives:

- Getting Sanitation Information
- Getting Information about Sanitation and Social Relationships
- Getting Sanitation and Perspective oriented Information
- Getting Sanitation and Health Information

Unit	Subject	Method
Unit – I	Introduction to Sociology of Sanitation 1. Introduction of Sanitation 2. Meaning of Sanitation 3. Subject Matter of Sanitation 4. Importance of Sanitation	Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews
Unit – II	Part-1 perspective and Approach of Sanitation 1. The meaning of Sanitation Perspective 2. Sanitation Approaches and Perspectives (1) Cultural Approach to sanitation • The Ambiguity of Sanitation with Art • The Ambiguity of Sanitation and Literacy • The Ambiguity of Sanitation and Public life • The Ambiguity of Sanitation with Religious Festivals (2) Reformist Approach • Modern Thinking and Sanitation • Mass Media and Sanitation • Health Awareness and Sanitation • Life standard and Sanitation • Ideal Thinking and Sanitation • Female Lifestyle and Sanitation • Resident and Sanitation (3) New Emerging Perspectives and Contradiction in Sanitation • Introduction • Kitchen and Sanitation • Health and Sanitation • Travels and Sanitation • Water and Sanitation • Clean green life and Sanitation • Dalit Awareness and Sanitation	Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews

	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastructure and Sanitation • Government Policy, law and Sanitation • Save Environment and Sanitation • Human Rights and Sanitation • Privacy, safety and Sanitation <p>Part-2 Sanitation and Social Institution</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sanitation and Caste • Sanitation and Family • Sanitation and Rural Community 	
Unit – III	<p>Sanitation and Environment:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Effects of Sanitation and Environment Relations 2. Sanitation and Public Health 3. Sanitation and Permanent Development 	<p>Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews</p>
Unit – IV	<p>Part-1 Sanitation related Schemes</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. India’s Policy on Sanitation-Plans and Programs 2. Observation of Sanitation in Village Towns 3. A new Emerging Public Awareness Perspective about Sanitation <p>Part-2 Sanitation Movement in India</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Historical Background of Sanitation Movement in India 2. Sulabh Movement- Functions of Sanitation According to Dr. BindeshwarPathak 3. Toilet-Hygiene- As a Social Change 4. Sanitation as a Globalization 	<p>Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews</p>

REFERENCE BOOKS:

- (1) ચકલે ક. એમ. ચોથી આવૃત્તિ (૨૦૦૨), હેલ્થ વર્કર કે લિયે પાઠ્ય પુસ્તક (પ્રથમ – ૨૦૦૩) એન. આર. બ્રધર્સ, ઈન્દોર.
- (2) ચાકલેએ કામ (૨૨૦૨), હેલ્થ વર્કર કે લિયે પાઠ્ય પુસ્તક, એન. આર. બ્રધર્સ, ઈન્દોર.
- (3) ઓમબેટ ગેલ (૨૦૦૬) દલિત ઓર પ્રજાતાંત્રિક કન્તીક્રાંતિ, રાહત પબ્લીકેશન, જયપુર
- (4) પરીખ સૂર્યકાંત, શૌચાલય (પરિચય પુસ્તિકા)
- (5) સુલભ સ્વચ્છતા આંદોલન, સુલભ ઈન્ટરનેશનલ સૌરભ સર્વિસ ઓર્ગેનાઈઝેશન
- (6) સાંવલિયા (૨૦૦૫), પર્યાવરણ સાથી, અમદાવાદ
- (7) શર્મા રામશરણ. પલલા સંસ્કરણ (૧૯૯૨) શુદ્ધોકા પ્રાચીન ઈતિહાસ, રમ્કમળ પ્રકાશન, નવી દિલ્હી.
- (8) પટેલ અર્જુન (૨૨૦૫), ગુજરાતમાં દલિત અસ્મિતા, સેન્ટર ફોર સોશિયલ સ્ટડીઝ, સુરત
- (9) મેકવાન માર્ટીન, ૨૦૦૦ વિશ્વભરમાં છવાયેલો દલિતોનો અવાજ, પરિવર્તન ટ્રસ્ટ, વડોદરા
- (10) સ્વામી સચ્ચિદાનંદ, ૧૯૮૮, અધોગતીનું મૂળ વર્ણ વ્યવસ્થા, ગુર્જર પ્રકાશન, અમદાવાદ
- (11) ગાંધીજી, પહેલી આવૃત્તિ (૨૦૦૦), વર્ણવ્યવસ્થા, જીવણજી ડાયાભાઈ દેસાઈ, નવજીવન મુદ્રાલય, અમદાવાદ

<p style="text-align: center;">ભકતકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જુનાગઢ ચોઈસ બેઈઝ ક્રેડિટ સીસ્ટર આધારિત કોર્ષ જુન 2020 થી અમલમાં સેમેસ્ટર -5 પેપરનું નામ-ઉદ્યોગ અને સમાજ</p>		
<p>પેપર નંબર -14 (મુખ્ય - વૈલ્પિક) પેપરનું નામ - ઉદ્યોગ અને સમાજ (Industry And Society) ક્રેડિટ- 3</p>		
<p>હેતુઓ: ૧. ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનો બેઈઝીક ખ્યાલ આપવો. ૨. માનવ સમાજમાં ઉદ્યોગોનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરવું ૩. ઔદ્યોગિક માળખું અને સામાજિક સંબંધોના મહત્વને સ્પષ્ટ કરવું</p>		
યુનિટ	વિષય	પદ્ધતિ
યુનિટ 1	<p>ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર - વિષય પ્રવેશ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનો ઉદભવ- વિકાસ - હોથોર્ન પ્રયોગ અને એલ્ટન મેયો - ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ - ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનો સ્વરૂપ - ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનો વિષયવસ્તુ - ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનો મહત્વ 	<p>વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમૂહ ચર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા</p>
યુનિટ 2	<p>આર્થિક કામ, ઔદ્યોગિકીકરણ અને ઔદ્યોગિક સમાજ</p> <ul style="list-style-type: none"> - કામનો અર્થ, તેના વિભિન્ન પરિપ્રેક્ષ્યો અને ભારતીય સમાજમાં કાર્યનો ખ્યાલ - ઔદ્યોગિકીકરણ અર્થ અને તેની પૂર્વ શરતો - ઔદ્યોગિક ક્રાંતિ- કારણો અને તેની સામાજિક અસરો - ઔદ્યોગિક સમાજ - અર્થ અને ઉદભવ-વિકાસ 	<p>વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમૂહ ચર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા</p>
યુનિટ 3	<p>ઔદ્યોગિક નોકરશાહી અને કામદાર સંઘ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ઔદ્યોગિક નોકરશાહીનો અર્થ અને લક્ષણો - લાર્ઠન એન્ડ સ્ટાફ ઓર્ગેનિઝેશન - કામદાર સંઘનો અર્થ, હેતુઓ અને કાર્યો - કામદાર સંઘના પ્રકાર - કામદાર સંઘની સમસ્યાઓ 	<p>વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમૂહ ચર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા</p>
યુનિટ 4	<p>કામદારોની ભરતી અને તે સંબંધિત સમસ્યાઓ</p> <ul style="list-style-type: none"> - કામદારોની ભરતીનો અર્થ અને તેની પદ્ધતિઓ - ઔદ્યોગિક કામદારો સંબંધિત સમસ્યાઓ ● ઔદ્યોગિક કામદારોની સામાજિક - આર્થિક પાર્શ્વભૂમિકા ● કામદારોની ભરતી અને નિયુક્તિની સમસ્યા ● કામદારોના સ્થાયિત્વનો પ્રશ્ન ● કામદારોની ગેરહાજરી અને ફેરબદલીનો પ્રશ્ન ● કામદારોમાં અશિસ્ત અને નબળી કામગીરી (ઉત્પાદકતા) ● કામદારોમાં કાર્યજૂસ્સો (મનોબળ) અને હડતાલની સમસ્યા 	<p>વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમૂહ ચર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા</p>

સંદર્ભ:-

(૧) ડો. જયપ્રકાશ એમ. ત્રિવેદી - ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર - યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિમાર્ણ બોર્ડ અમદાવાદ - ૨૦૧૩

(૨) ડો. સંજીવ મહાજન - ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર - અર્જુન પ્રબ્લિશિંગ હાઉસ નવી દિલ્લી - ૨૦૧૦ (૩) વિશ્વનાથ ઝા - ઔદ્યોગિક

સમાજશાસ્ત્ર- રાવત પબ્લિકેશન્સ જયપુર - ૨૦૧૨

- (γ) E.R. Ramaswami – Industry and Labour: An Introduction – Oxford University Press Delhi
– 1981
- (ι) D.K. gadgil – The Industrial Evolution of India in Recent Time - Oxford University Press
Delhi – 1971
- (ε) Narendar Singh - Industrial Sociology- Tata McGraw Hill -2012
- (θ) Gisbert Pascual – Fundamentals of Industrial Sociology - Tata McGraw Hill.
- (ζ) Sharma B.K. – The Indian Industrial Worker – Vikas Publication.
- (Ϸ) Sheth N. R. The Social Frame Work of An Indian Factory _ Oxfard Uni. Press, New Delhi.
- (10) F.H. Giddings- Inductive Sociology
- (11) Leonard Reisman – The Urban Process: Cities in Industrial Societies.
- (12) Miller and Form – Industrial Sociology
- (13) Moore, Wilbert E. – Industrial Relations and the Social Order.
- (14) Muers C.A. – Industrial Relations in India
- (15) Reddy, Ram – Industrial Relations in India, Mittal Publications, New Delhi.
- (16) Somayaji, Sakarama And Ganesha Somayaji – Sociology of Globalization :
Perspectives form India, Rawat Publications, Jaipur.

Bhakta Kavi Narsinh Mehta University, Junagadh

Choice Based Credit System Course (CBCS)

June-2020

Semester-5

Paper Name : Industry and Society

Paper No: ...14 (Core Objective)

PaperName: Industry and Society

Credit – 3

Objective

- 1) To introduce students about the basic concepts of industrial sociology
- 2) To explain the importance of industries in human society.
- 3) To discuss the importance of industrial structure and social relations.

Unit	Subject	Method
Unit – I	Industrial sociology – Introduction <ul style="list-style-type: none">- Origin and development of industrial society- The experiment of horthone and Elton Mayo.- Meaning of Industrial Society- Nature of Industrial Society- Subject matter of Industrial Society- Importance of Industrial Society	Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews
Unit – II	Economic work, Industrialization and Industrial Society <ul style="list-style-type: none">- Meaning of work, and various perspectives of work in Indian society.- Meaning and preconditions of industrialization- Industrial revolution – reasons and social impact- Industrial Society – meaning, origin and development	Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews
Unit – III	Industrial bureaucracy and trade union <ul style="list-style-type: none">- Meaning and characteristics of industrial bureaucracy- Line and staff organizations- Meaning, Goals and functions of trade union- Types of trade unions- Issues of trade unions	Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews
Unit – IV	Recruitment of workers and related issues <ul style="list-style-type: none">- Meaning and methods of recruitment of workers- Socio-economic background of industrial workers- Recruiting workers and selection problems- Problems of stabilization of workers- Problems of absentia and turn over- Indiscipline and poor work (Production) in workers- Issues of strike and passion in workers	Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews

સંદર્ભ:-

- (૧) ડો. જયપ્રકાશ એમ. ત્રિવેદી – ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર – યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિમાર્ણ બોર્ડ અમદાવાદ – ૨૦૧૩
- (૨) ડો. સંજીવ મહાજન – ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર – અર્જુન પ્રબ્લિશિંગ હાઉસ નવી દિલ્લી - ૨૦૧૦ (૩) વિશ્વનાથ ઝા -ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર- રાવત પબ્લિકેશન્સ જયપુર – ૨૦૧૨
- (૪) E.R. Ramaswami – Industry and Labour: An Introduction – Oxford University Press Delhi – 1981
- (૫) D.K. gadgil – The Industrial Evolution of India in Recent Time - Oxford University Press Delhi – 1971
- (૬) Narendar Singh - Industrial Sociology- Tata McGraw Hill -2012
- (૭) GisbertPascual – Fundamentals of Industrial Sociology - Tata McGraw Hill.
- (૮) Sharma B.K. – The Indian Industrial Worker – Vikas Publication.
- (૯) Sheth N. R. The Social Frame Work of An Indian Factory _ Oxfard Uni. Press, New Delhi.
- (10) F.H. Giddings- Inductive Sociology
- (11) Leonard Reisman – The Urban Process: Cities in Industrial Societies.
- (12) Miller and Form – Industrial Sociology
- (13) Moore, Wilbert E. – Industrial Relations and the Social Order.
- (14) Muers C.A. – Industrial Relations in India
- (15) Reddy, Ram – Industrial Relations in India, Mittal Publications, New Delhi.
- (16) Somayaji, Sakarama And Ganesha Somayaji – Sociology of Globalization : Perspectives form India, Rawat Publications, Jaipur.

<p style="text-align: center;">ભકતકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જુનાગઢ ચોઈસ બેઈઝ ક્રેડિટ સીસ્ટર આધારિત કોર્ષ જુન 2020 થી અમલમાં સેમેસ્ટર -5 પેપરનું નામ- ગુનાનું સમાજશાસ્ત્ર</p>		
<p>પેપર નંબર -15 (મુખ્ય - વૈલ્પિક)</p> <p>પેપરનું નામ - ગુનાનું સમાજશાસ્ત્ર (Sociology of Crime)</p> <p>ક્રેડિટ- 3</p>		
<p>હેતુઓ:</p> <p>૧. ગુનાનાં સમાજશાસ્ત્રનો બેઈઝીક ખ્યાલ આપવો. ૨. ગુનો, ગુનેગારો અને ગુનાની બદલાતી તાસીરની માહિતી પૂરી પાડવી. ૩. ગુનેગારોની સુધારણા અંગે માહિતી પૂરી પાડવી. ૪. ગુનો અને સમાજ વચ્ચેના સંબંધને રજૂ કરવો.</p>		
યુનિટ	વિષય	પદ્ધતિ
યુનિટ 1	<p>અપરાધ, અપરાધી પરિચય અને અપરાધનું સમાજશાસ્ત્ર</p> <ul style="list-style-type: none"> - અપરાધની વિભાવના, તેના પ્રકારો અને કારણો - અપરાધીની વિભાવના અને વર્ગીકરણ - અપરાધના સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ અને અભ્યાસક્ષેત્ર - અપરાધના સમાજશાસ્ત્રનું મહત્વ 	<p>વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમૂહ ચર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા</p>
યુનિટ 2	<p>અપરાધની સમજૂતી આપતા સિધ્ધાંતો</p> <ul style="list-style-type: none"> - અપરાધની પ્રત્યક્ષવાદી સમજૂતી, લોમ્બ્રોસો અને રાફાલેના સંદર્ભમાં - અપરાધની મનોવૈજ્ઞાનિક સમજૂતી ગોડ્ડાર્ડનો મનોવૈજ્ઞાનિક સિધ્ધાંત વિલિયમ હિલીનો મનોરોગશાસ્ત્રીય સિધ્ધાંત ફ્રોઈડની ગુનાની મનોવિશ્લેષણાત્મક સમજૂતી - અપરાધની સમાજશાસ્ત્રીય સમજૂતી જૂથ પ્રક્રિયા ઉપ સંસ્કૃતિનો સિધ્ધાંત તકના માળખાનો સિધ્ધાંત સામાજિક રચનાતંત્ર અને એનોમીનો સિધ્ધાંત ગુનાનું માર્ક્સવાદી પરિપ્રેક્ષ્ય લેબલિંગનો સિધ્ધાંત 	<p>વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમૂહ ચર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા</p>
યુનિટ 3	<p>ભારતમાં અપરાધ</p> <ul style="list-style-type: none"> - બાળ અપરાધ - અર્થ, વર્ગીકરણ અને કારણો - જાતિય અપરાધ - અર્થ, પ્રકાર અને કારણો - સંગઠિત અપરાધ - અર્થ અને પ્રકાર - શ્વેતવસ્ત્રી અપરાધ - અર્થ, પ્રકાર અને કારણો - ત્રાસવાદ સંબંધિત ગુના - અર્થ અને પ્રકારો - ભારતમાં ગુનો અને ગુનેગારોની બદલાતી તાસીર 	<p>વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમૂહ ચર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા</p>
યુનિટ 4	<p>અપરાધ નિયંત્રણ અને ગુનેગારોની સુધારણા</p> <ul style="list-style-type: none"> - પોલીસ વ્યવસ્થા પોલીસનો અર્થ, પ્રકારો અને કાર્યો - ભારતીય ન્યાય વ્યવસ્થા અદાલતનો અર્થ, વિશેષતાઓ અને માળખું - દંડ વ્યવસ્થા દંડનો અર્થ અને મહત્વ - ગુનેગારોની સુધારણા (૧) જેલ કક્ષાએ ગુનેગાર સુધારણા 	<p>વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમૂહ ચર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા</p>

	<p>જેલનો અર્થ અને ઉદ્દેશ્યો જેલનું માળખું જેલમાં ગુનેગારની સુધારણાલક્ષી કાર્યક્રમો જેલ વ્યવસ્થાની સમસ્યાઓ (૨) સમુદાય કક્ષાએ ગુનેગાર સુધારણા પ્રોબેશન, પેરોલ અને ખુલ્લી જેલ</p>	
--	--	--

સંદર્ભ ગ્રંથ :-

- (૧) ડો. હિતેશકુમાર એન. પટેલ – અપરાધનું સમાજશાસ્ત્ર – યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિમાર્ણ બોર્ડ અમદાવાદ – ૨૦૧૨
- (૨) બી.એમ. ગાંધી – પારિભાષિક કોષ –કાનૂન, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિમાર્ણ બોર્ડ અમદાવાદ – ૧૯૯૮
- (૩) અદિતિ – મહિલા કેદી એવમ જેલ વ્યવસ્થા, પુલિસ અનુસંધાન એવમ વિકાસ બ્યુરો, ગૃહ મંત્રાલય, દિલ્લી - ૨૦૧૪
- (૪) ડો. એસ. ચંદ્રકુમાર રાય – વિવેચનાત્મક અપરાધશાસ્ત્ર, અજુન પબ્લિશિંગ હાઉસ, દિલ્લી- ૨૦૦૪
- (૫) ડો. ઉપનીત લાલી અને ડો.ઋતા તિવારી- અપરાધ પીડીત મહિલાઓ કી સમસ્યાએ - પુલિસ અનુસંધાન એવમ વિકાસ બ્યુરો, ગૃહ મંત્રાલય, દિલ્લી – ૨૦૦૮
- (૬) જી.સી. હેલ્લન – અપરાધ, અપરાધી ઓર અપરાધશાસ્ત્ર - જયપ્રકાશનાથ એન્ડ કમ્પની, મેરઠ- ૧૯૭૪-૭૫
- (૭) નરેન્દ્રકુમાર શર્મા – અપરાધશાસ્ત્ર - ઓમેગા પબ્લિકેશન્સ દિલ્લી – ૨૦૧૧
- (૮) રામ આહુજા અને મુકેશ આહુજા – વિવેચનાત્મક અપરાધશાસ્ત્ર, રાવત પબ્લિકેશન, જયપુર – ૨૦૧૫
- (૯) ડો. સંજીવ મહાજન – અપરાધશાસ્ત્ર એવમ દંડશાસ્ત્ર - અજુન પબ્લિશિંગ હાઉસ, દિલ્લી– ૨૦૧૨
- (૧૦) Edwin H. Sutherland and Donald R. Cressey - Principles of Criminology4 The time of India Press4 Bombay Sixth Edition
- (11) Cohen, Albert – Delinquent Boys: The Culture of the Gang.
- (12) Sohan, Neera Kuckreja – A Socio-Demographic Study of Women Prisoners.
- (13) Ram Ahuja – Crime agains Women, Rawat publications Jaipur.
- (14) Ram Ahuja – Youth And Crime, Rawat publications jaipur.
- (15) Crime In India-2017 and 2018 – NCRB GOI, New Delhi
- (16) Prison Statistics India- 2017 and 2018- NCRB GOI, New Delhi
- (17) Johson E.H.- Correction and Society.

Bhakta Kavi Narsinh Mehta University, Junagadh

Choice Based Credit System Course (CBCS)

June-2020

Semester-5

Paper Name : Sociology of Crime

Paper No: ...15 (Core Objective)

PaperName: Sociology of Crime

Credit – 3

Objective

- 1) To give the basic concept of sociology of crime
- 2) To introduce the changing profile of crime and criminals.
- 3) To provide information regarding reformation of criminals.
- 4) To explain the relation between crime and society..

Unit	Subject	Method
Unit – I	Crime, criminal identity and sociology of crime <ul style="list-style-type: none">- Definition, types and causes of crime- Definition and Classification of criminals- Meaning and field of sociology of crime- Importance of sociology of crime.	Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews
Unit – II	Theories regarding crime <ul style="list-style-type: none">- Positivistic understanding of crime, Lombroso and Raffaele- Psychological understanding of Crime- Psychological theory of Godard- विविधमद्विधीनोमनोरोगशास्त्रीयसिद्धांत- Psychoanalytical understanding of Freud.- Sociological Understanding of Crime Group Process, Delinquent Sub-Culture, Opportunity structure, Social structure and Anomie, Marxist Perspective, Labeling theory.	Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews
Unit – III	Crime in India <ul style="list-style-type: none">- Juvenile Delinquency – Meaning, Classification and Causes- Sexual Crime – Meaning, Classification and Cause- Organized Crime – Meaning and Types- White Collar Crime - Meaning, Types and Causes- Terrorism – meaning and types- Changing profile of crime and criminals in India	Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews
Unit – IV	Crime control and reformation of criminals <ul style="list-style-type: none">- Police System- Meaning, Types and Functions of Police- Judiciary system of India- Meaning, specialties and structure of court- System of Punishment – Meaning and Importance- Criminal reformation<ul style="list-style-type: none">1) Criminal reformation at Jail level – Meaning, objectives, structure of jail.	Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews

	Criminal Reformation programs in jail. Problems of jail system 2) Criminal reformation at community level - Probation, Parole, Open Jail	
--	---	--

References :-

- (૧) ડો. હિતેશકુમાર એન. પટેલ - અપરાધનું સમાજશાસ્ત્ર - યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિમાર્ણ બોર્ડ અમદાવાદ - ૨૦૧૨
- (૨) બી.એમ. ગાંધી - પારિભાષિક કોષ -કાનૂન, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિમાર્ણ બોર્ડ અમદાવાદ - ૧૯૯૮
- (૩) અદિતિ - મહિલા કેદી એવમ જેલ વ્યવસ્થા, પુલિસ અનુસંધાન એવમ વિકાસ બ્યુરો, ગૃહ મંત્રાલય, દિલ્લી - ૨૦૧૪
- (૪) ડો. એસ. ચંદ્રકુમાર રાય - વિવેચનાત્મક અપરાધશાસ્ત્ર, અજુન પબ્લિશિંગ હાઉસ, દિલ્લી- ૨૦૦૪
- (૫) ડો. ઉપનીત લાલી અને ડો.ઋત્ના તિવારી- અપરાધ પીડીત મહિલાઓ કી સમસ્યાએ - પુલિસ અનુસંધાન એવમ વિકાસ બ્યુરો, ગૃહ મંત્રાલય, દિલ્લી - ૨૦૦૮
- (૬) જી.સી. હેલ્લન - અપરાધ, અપરાધી ઓર અપરાધશાસ્ત્ર - જયપ્રકાશનાથ એન્ડ કમ્પની, મેરઠ- ૧૯૭૪-૭૫
- (૭) નરેન્દ્રકુમાર શર્મા - અપરાધશાસ્ત્ર - ઓમેગા પબ્લિકેશન્સ દિલ્લી - ૨૦૧૧
- (૮) રામ આહુજા અને મુકેશ આહુજા - વિવેચનાત્મક અપરાધશાસ્ત્ર, રાવત પબ્લિકેશન, જયપુર - ૨૦૧૫
- (૯) ડો. સંજીવ મહાજન - અપરાધશાસ્ત્ર એવમ દંડશાસ્ત્ર - અજુન પબ્લિશિંગ હાઉસ, દિલ્લી- ૨૦૧૨
- (૧૦) Edwin H. Sutherland and Donald R. Cressey - Principles of Criminology4 The time of India Press4 Bombay Sixth Edition
- (11) Cohen, Albert – Delinquent Boys: The Culture of the Gang.
- (12) Sohan, Neera Kuckreja – A Socio-Demographic Study of Women Prisoners.
- (13) Ram Ahuja – Crime agains Women, Rawat publications Jaipur.
- (14) Ram Ahuja – Youth And Crime, Rawat publications jaipur.
- (15) Crime In India-2017 and 2018 – NCRB GOI, New Delhi
- (16) Prison Statistics India- 2017 and 2018- NCRB GOI, New Delhi
- (17) Johson E.H.- Correction and Society.

ભકતકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જુનાગઢ

ભકતકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જુનાગઢ

ચોઈસબેઈજ ક્રેડીટ સીસ્ટમ આધારિત કોર્સ

જુન - 2020 થી અમલમા

સેમેસ્ટર - 5

સમાજશાસ્ત્ર

પેપરનું નામ - આધુનિક ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તન

પેપર નંબર -15 (મુખ્ય - વૈલ્ડિક) ક્રેડિટ- 3

પેપરનું નામ -આધુનિક ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તન

હેતુઓ:

- 1) સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પરિવર્તનની સમગ્ર પ્રક્રિયા સમજવી
- 2) સ્વતંત્રતા પહેલા અને પછી ભારતમાં આવેલ પરિવર્તનનાં પરિબળો અને પ્રક્રિયાઓ અંગે સમજ મેળવવી.
- 3) વિદ્યાર્થીઓમાં રાષ્ટ્ર નિર્માણ અને રાષ્ટ્રીય ઓળખ અંગે જાગૃત કરવા.

યુનિટ	વિષય	પદ્ધતિ
યુનિટ 1	<ul style="list-style-type: none">- સામાજિક પરિવર્તન અને સાંસ્કૃતિક પરિવર્તન તથા સબન્ધિત પ્રક્રિયાઓ- સામાજિકપરિવર્તન : અર્થઅનેલક્ષણો- ભારતિય સમાજના સન્દર્ભમા સામાજિક પરિવર્તનની ગતિવિધિ- સાંસ્કૃતિક પરિવર્તન : અર્થ અને લક્ષણો- પશ્ચિમિકરણ : અર્થ અને લક્ષણો અને પરિણામો- બિનસામ્રદાયિકરણ : અર્થ અને લક્ષણો અને પરિણામો- આધુનિકિકરણ : અર્થ અને લક્ષણો અને પરિણામો	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમૂહ ચર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા
યુનિટ 2	સામાજિકપરિવર્તનનાપરિબળોઅનેપ્રક્રિયાઓ -બ્રિટિશયુગમાસામાજિકપરિવર્તનનાપરિબળો- પ્રક્રિયા - સ્વતંત્રભારતમાસામાજિકપરિવર્તનનાપરિબળો - પ્રક્રિયાઓ	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમૂહ ચર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા
યુનિટ 3	દલિતો અને લઘુમતિઓ - દલિતો એટલે શુ ?, દલિતોની વસ્તી - ભારતની દલિતો માટેની નિતિ સરકારની સમાજકલ્યાણ નિતીઓ, દલિતો માટેની સમાજકલ્યાણ યોજનાઓ, દલિતો માટેનાં વિવિધ કાયદાઓ - લઘુમતિઓ એટલે શુ ? - ભારતમા લઘુમતિઓ માટેની નિતિ	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમૂહ ચર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા
યુનિટ 4	રાષ્ટ્ર નિર્માણ, રાષ્ટ્રિય અસ્મિતા અને ઉદારમતવાદ - રાષ્ટ્ર નિર્માણ - રાષ્ટ્રિય અસ્મિતા - ઉદારમતવાદનો અર્થ - ઉદારમતવાદના સિદ્ધાંતો - ઉદારમતવાદની અસર	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમૂહ ચર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા

References:

1. A. R. Desai : “ભારતિયરાષ્ટ્રવાદનિસામાજિકભુમિકા”
2. NeeraDesai : “ભારતિયસમાજમાંરત્રી-જીવન”
3. ગુજરાતસરકાર : “ભારતનુસંવિધાન”
4. Kingsley Davis : “Human Society”
5. Maciver and Page : “ Society”
6. Johnson H. M. : “Sociology – A Systematic Introduction”
7. Srinivas M. N. : “Social Change in Modern India”
8. Bunch M. A. : “Rise and growth of Liberalism”
9. Panikkar K. M. : “In defence of Liberalism”
10. Kuppuswamy B. : “Social change in India”
11. Mahajan and Sethi : “Receng Political Thought”
12. Sekhar M. C. : “Social change in India”
13. Chattergee B. B. : “Impact of Legisliton on Social Change”
14. Dube S. C. (Ed) : “Contemporary India”
15. Govt. of India : “India-2011 A Reference Annual”
16. Kapadia K. M. : “Marriege and Family in India”
17. O’Malley: “Modern India and the West”
18. YogendraSingh : “Modernization of Indian Tradition”
19. S. C. Dube : “Indian Society”
20. Gore M. S. : “Urbanization and Family Change”
21. Moore Wilbert : “Social Change”
22. YogendraSingh : “Culture Change in India”
23. Srinivas M. N. : “Nation Building in independent India”
24. K. S. Singh : “Peopal of India”
25. SushmaYadav : “Social Justice – Ambedkar’s Vision”
26. Rasheeduddin khan (Ed) : “Composite culture of India and National Integration”
27. Mendelbaum D. G. : “Society in India”

Bhakta Kavi Narsinh Mehta University, Junagadh

Choice Based Credit System Course (CBCS)

June-2020

Semester-5

Paper Name : Social Change in Modern India

Paper No: ...15 (Core Objective)

PaperName: Social Change in Modern India

Credit – 3

Objective

- 1) To understand the entire process of social and cultural change.
- 2) To inform students about the various factors of social change and process after and before independence.
- 3) To introduce students about the national identity and nation building. .

Unit	Subject	Method
Unit – I	<ul style="list-style-type: none">- Social change, Cultural change and related Process- Social Change: Meaning and Characteristics- Social Change activities in the context of Indian Society.- Cultural Change: Meaning and Characteristics- Westernization: Meaning, Characteristics and consequences- Secularism: Meaning, Character and Consequences- Modernization: Meaning, characteristics and Consequences	Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews
Unit – II	Social change factors and process <ul style="list-style-type: none">- Social Change Factors and Process in British age- Social Change factors and process in Independent India.	Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews
Unit – III	Dalits and Minorities <ul style="list-style-type: none">- Who are Daltis- Population of Dalits- Policies for Dalits in India Social Welfare Policies of Government, Schemes of Social Welfare for Dalits, Various Laws for Dalits <ul style="list-style-type: none">- Who are Minorities- Policies for Minority	Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews
Unit – IV	Nation Building, National Identity and Liberalization <ul style="list-style-type: none">- Nation-Building- National Identity- Liberalization: Meaning, Theories and its impact	Lecture Use of Audio- visual Means Book reviews

References:

1. A. R. Desai : “ભારતિયરાષ્ટ્રવાદનિસામાજિકભુમિકા”
2. NeeraDesai : “ભારતિયસમાજમાંસ્ત્રી-જીવન”
3. ગુજરાતસરકાર : “ભારતનુસંવિધાન”
4. Kingsley Davis : “Human Society”
5. Maciver and Page : “ Society”
6. Johnson H. M. : “Sociology – A Systematic Introduction”
7. Srinivas M. N. : “Social Change in Modern India”
8. Bunch M. A. : “Rise and growth of Liberalism”
9. Panikkar K. M. : “In defence of Liberalism”
10. Kuppuswamy B. : “Social change in India”
11. Mahajan and Sethi : “Recent Political Thought”
12. Sekhar M. C. : “Social change in India”
13. Chatterjee B. B. : “Impact of Legislation on Social Change”
14. Dube S. C. (Ed) : “Contemporary India”
15. Govt. of India : “India-2011 A Reference Annual”
16. Kapadia K. M. : “Marriage and Family in India”
17. O’Malley: “Modern India and the West”
18. YogendraSingh : “Modernization of Indian Tradition”
19. S. C. Dube : “Indian Society”
20. Gore M. S. : “Urbanization and Family Change”
21. Moore Wilbert : “Social Change”
22. YogendraSingh : “Culture Change in India”
23. Srinivas M. N. : “Nation Building in independent India”
24. K. S. Singh : “People of India”
25. SushmaYadav : “Social Justice – Ambedkar’s Vision”
26. Rasheeduddin khan (Ed) : “Composite culture of India and National Integration”
27. Mendelbaum D. G. : “Society in India”

ભક્તકવિ નરસિંહ મહેતા યુનિવર્સિટી, જુનાગઢ

ચોઈસ બેઈઝ ક્રેડિટ સીસ્ટર આધારિત કોર્સ

જુન-2020 થી અમલમાં

સેમેસ્ટર -5

પેપરનું નામ-વસ્તી અને સમાજ

પેપર નંબર -16 (મુખ્ય)

પેપરનું નામ - વસ્તી અને સમાજ (population And Society)

ક્રેડિટ- 3

હેતુઓ:

- વિદ્યાર્થીઓમાં વસ્તીનીતી અંગેની સમજ કેળવવી.
- વિદ્યાર્થીઓને વસ્તી વિષયક સિદ્ધાંતો અને વસ્તી વૃદ્ધિની સામાજિક અસરો અંગે માહિતગાર કરવા.
- વિદ્યાર્થીઓને વસ્તી વૃદ્ધિને કારણે ઉદભવેલી સમસ્યાઓ અંગે ગંભીરતા કેળવવી.

યુનિટ	વિષય	પદ્ધતિ
યુનિટ 1	<ul style="list-style-type: none">- વસ્તી અને સમાજ- પરિચય- વસ્તી અને સમાજ વચ્ચેનો સંબંધ- ભારતમાં વસ્તી અભ્યાસોની આવશ્યકતા	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમૂહ ચર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા
યુનિટ 2	વસ્તીનું કદ અને સામાજિક અસરો <ul style="list-style-type: none">- વસ્તી વૃદ્ધિની સામાજિક વિકાસ ઉપર અસરો- સામાજિક વિકાસની વસ્તીવૃદ્ધિ ઉપર અસરો- વય અને લિંગ રચનાની સામાજિક અસરો	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમૂહ ચર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા
યુનિટ 3	વસ્તીના સિદ્ધાંતો <ul style="list-style-type: none">- પરિચય- માલ્થસનો વસ્તી સિદ્ધાંત- વસ્તી સંક્રાંતિનો સિદ્ધાંત- ઇષ્ટ વસ્તીની સિદ્ધાંત	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમૂહ ચર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા
યુનિટ 4	ભારતમાં જન્મદર અને મૃત્યુ દર <ul style="list-style-type: none">- પ્રજનન શીલતા- જન્મ દરનો અર્થ અને ભારતમાં ઊંચા જન્મદરનાં કારણો- મૃત્યુદરનો અર્થ આપી ભારતમાં ઊંચા મૃત્યુ દરના કારણો- સ્થળાંતરનો અર્થ, પ્રકારો અને કારણો	વ્યાખ્યાન દ્રશ્યશ્રાવ્ય માધ્યમનો ઉપયોગ સમૂહ ચર્ચા પુસ્તક સમીક્ષા

संदर्भ:-

1. B.K. Kuppaswamy - Population and Society in India.
2. Ashish Bose And Other – Population in India’s Development 1942-2000
3. Bhattacharjee P.N. – Population in India
4. Agarwala S.N. – India’s Population Problems
5. Ajaykumar Singh – Indian Population and Fertility Behavior.
6. G.C. Pande – Principles of Demography 1990
7. S.P. Jain – A status on Population Research In India Vol. II
8. John R. Weeks – Population : An Introduction to Concept and Issues, 1998
9. Ashish Bose - Demographic Diversity of India
10. Shakeel Ahmad – Fertility Trends and Population Policy in India.
11. O.S. Srivastav - Demography and population Studies
12. S. Chandrasekhar – India’s population, Facts, Problems and Policy.
13. Hans Raj - fundamentals of Demography 1996
14. A.N. Agrawal - Indian Economy – Problems of Development and Planning.

Bhakta Kavi Narsinh Mehta University, Junagadh Choice Based Credit System Course (CBCS) June-2020 Semester-5 Paper Name: population And Society		
Paper No: 16 (CORE) PaperName: Population And Society Credit- 3		
Objectives: (1) To create the understanding about the population policies in students. (2) To introduce students about the theories related to population and the social impact of population expansion. (3) To create the seriousness about the problems emerged due to population explosion.		
Unit	Subject	
Unit-1	Population and Society - Introduction - Relation of population and society - Need for population Study in India	Lecture Use of visual medium Group Discussion Booklet book review
Unit-2	Population Size and Social Impact - Population Growth Effect On Social development - Effect of social development on population Growth - Social Effect of age and Sex On Structure	Lecture Use of visual medium Group Discussion Booklet book review
Unit-3	Population Theories - Introduction - Malthusian theory of Population - Theory of Demographic Trasition - Theory of Optimum Population	Lecture Use of visual medium Group Discussion Booklet book review
Unit-4	Birth Rate and death Rate In India - Meaning of Fertility - Meaning of birth Rate, Causes of Birth Rate in India - Meaning of Death Rate, Causes of Birth Death in India - Meaning ,Types, And Causes of migration	Lecture Use of visual medium Group Discussion Booklet book review

References:-

1. B.K. Kuppuswamy - Population and Society in India.
2. Ashish Bose And Other – Population in India’s Development 1942-2000
3. Bhattacharjee P.N. – Population in India
4. Agarwala S.N. – India’s Population Problems
5. Ajaykumar Singh – Indian Population and Fertility Behavior.
6. G.C. Pande – Principial of Demography 1990
7. S.P. Jain – A status on Population Research In India Vol. II
8. John R. weeks – Population : An Introduction to Concept and Issues, 1998
9. Ashish Bose - Demographic Diversity of India

10. Shakeel Ahmad – Fertility Trends and Population Policy in India.
11. O.S. Srivastav - Demography and population Studies
12. S. Chandrasekhar – India’s population, Facts, Problems and Policy.
13. Hans Raj - fundamentals of Demography 1996
14. A.N. Agrawal - Indian Economy – Problems of Development and Planning.